

Minister Finansów

Warszawa, 20 września 2023 roku

Sprawa: Petycja w sprawie zwiększenia budżetów gmin
Znak sprawy: DSP3.056.11.2023
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na petycję w sprawie zwiększenia budżetów gmin, działając na podstawie ustawy o petycjach¹, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

W petycji proponuje Pani podjęcie działań w interesie publicznym w postaci zwiększenia budżetów gmin poprzez podwyższenie przez radę gminy opłaty skarbowej oraz maksymalnych stawek podatku i innych opłat lokalnych o nie więcej niż 50%.

Odnosząc się do powyższych propozycji w pierwszej kolejności wskazać należy, iż nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów oraz przedmiotów opodatkowania, a także stawek podatkowych i zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy². W przypadku danin wskazanych przez Panią w petycji kwestie te reguluje odpowiednio ustawa o opłacie skarbowej oraz ustawa o podatkach i opłatach lokalnych.

Ustawa o opłacie skarbowej reguluje między innymi kto jest zobowiązany do zapłaty opłaty skarbowej, a także jaki jest przedmiot oraz stawki tejże daniny publicznej³. W ustawie o podatkach i opłatach lokalnych określone zostało także jakie są uprawnienia samorządów w zakresie ustalania elementów określonego podatku bądź opłaty w ramach przysługującej gminom autonomii⁴. Zgodnie z art. 20 ww. ustawy maksymalne stawki podlegają corocznej waloryzacji, co następuje

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870).

² Art. 217 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.).

³ Art. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2142).

⁴ Art. 94 i 168 Konstytucji RP.

w drodze obwieszczenia ministra właściwego do spraw finansów publicznych⁵. Z kolei, wysokość stawek podatków i opłat lokalnych obowiązujących w poszczególnych gminach określają rady gmin, w drodze uchwały. Stawki te nie mogą jednakże przekroczyć maksymalnych kwot wskazanych w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych. W związku z tym nie jest możliwe ustalenie przez rady gmin wysokości stawek podatków i opłat lokalnych przekraczających ustawowo określone maksymalne granice.

Zgodnie z powołanymi przepisami konstytucyjnymi i ustawowymi, nie jest możliwe wprowadzenie zmian w ustawie o opłacie skarbowej oraz w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, polegających na delegowaniu na gminy uprawnień w zakresie ustalania stawek obowiązujących podatków i opłat na poziomie przekraczającym górne granice tych stawek wynikające z właściwych ustaw oraz wydanych na ich podstawie przepisów wykonawczych⁶.

Podsumowując, stwierdzić należy, iż nie jest możliwe przyznanie gminom kompetencji do samodzielnego podwyższania opłat oraz podatków powyżej ustawowych norm. W związku z tym, w aktualnym stanie prawnym, zgłoszony postulat nie może zostać zrealizowany.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marcin Lachowicz
Dyrektor
Departamentu Polityki Podatkowej

⁵ Art. 20 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 70 i 1313) o podatkach i opłatach lokalnych.

⁶ Obwieszczenie Ministra Finansów wydawane na podstawie art. 20 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.